

výraz, pokud se ho vůbec užívá, nemá onoho vyhraněného významu, jaký se snaží dovoditi žalující strana. Právem poukazuje žalovaná k tomu, že není nikterak patrné, že bylo na takový výklad onoho výrazu pomýšleno při sepisování stanov. Při výkladu jest vycházeti z § 914 obč. zák. Tu pak méně padá na váhu volený výraz než účel, kterého zřejmě mělo býti dosaženo, a bude voliti takový výklad, který by takovému zjevnému jinak účelu neodporoval. Při takovém výkladu jest přihlížeti k tomu, že měl býti omezen postup akcí za úplatu na neakcionáře. Toto omezení neodporuje zákonu, naopak má oporu ve čl. 223 (čl. 182, 183) obch. zák. Nebylo by dosaženo účele, který § 10 stanov při tomto výkladu měl na mysli, kdyby bylo omezení prodeje akcií připuštěno jen na prodej dobrovolný a kdyby mělo býti vyloučeno pro prodej exekuční, protože by účel mohl býti zmařen kolusí, tedy zatímním prodejem na úkor akciové společnosti, takže by její zájmy zákonem uznané oním úzkým výkladem byly ohroženy. Proto jest podle smyslu a s hlediska § 914 obč. zák. onen odstavec stanov vykládati tak, že omezení platí i pro prodej exekuční. Jenom tak jsou zájmy společnosti, zákonem uznané, náležitě chráněny, aniž jsou tím ohroženy oprávněné zájmy jiných osob. Odvolací soud neprávem poukazuje k § 915 obč. zák., protože při sepisování stanov nešlo vůbec o úpravu poměru mezi společnostmi, jejichmi zakladateli, a žalobci; v tomto směru nejde o smlouvu dvoustranně závaznou, jakou má uvedený paragraf na mysli. Onoho zájmu akciové společnosti bylo tedy při tomto výkladu dbáti i v řízení exekučním, jak bylo dovoděno již také v rozh. čís. 6057 sb. n. s. Netřeba řešiti otázku, lze-li také při akcích použití obdobně předpisu § 76 zákona o společnostech s r. o.; stačí poukázat k tomu, že žalobkyně ani ne tvrdila, že předpisu tohoto, chránícího zájmy akciové společnosti, skutečně bylo šetřeno; ze skutkových zjištění procesního soudu, jimž nebylo odporováno, vychází pravý opak. Nadto bylo zjištěno, že na akcích žalované strany je celý § 10 stanov otištěn, že žalovaná požádala exekuční soud, aby kupující byli před prodejem akcií upozorněni na § 10 stanov, že před zahájením dražby výkonný orgán na onen přípis kupující upozornil a že jim sdělil obsah § 10 stanov. Z toho plyne, že kupující pravý stav věci skutečně znali již za exekučního řízení než dražili. Jestliže přes to akcie koupili, činili tak na své nebezpečí, podaří-li se jim dosáhnouti potřebného souhlasu akciové společnosti nebo její správní rady, a musí nésti důsledky toho, jestliže souhlasu nedosáhli. Že byly akcie na kupující přepsány (§ 268 ex. ř.), nerozhoduje, protože takovým přepsáním akcií, došlo-li k němu, nemohou býti dotčeny zájmy třetích osob; exekuční orgán smí tu platně předsevzítí jenom úkony, k nimž by byl jinak oprávněn a povinen dlužník, bývalý akcionář, jehož případný souhlas by ovšem k účinnosti prodeje akcií proti akc. společnosti nestačil.

Čís. 14018.

Odklad exekuce proti nezaměstnaným (zákon ze dne 22. února 1934, čís. 34 sb. z. a n.).

K nabytí výhod podle § 4 odstavec (2) zákona se nevyžaduje formální vzdání se živnostenského oprávnění, nýbrž jen faktické vzdání se výdělečné činnosti dosud provozované.

Při posouzení, zda jde o zákonnou výjimku podle § 2 c) zákona, rozhoduje jen hlavní pohledávka, nikoliv i její příslušenství, a záleží jen na tom, zda a kdy byl u hlavní pohledávky vytvořen skutkový základ, který jest hlavním důvodem oné pohledávky.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1934, R I 923/34.)

Návrh dlužníků, by byl odložen výkon vnucené dražby nemovitosti podle § 4 odst. (2) zákona ze dne 22. února 1934, čís. 34 sb. z. a n., na dobu až po 31. prosinci 1934, soud první stolice vyhověl. Rekursní soud návrh dlužníků zamítl.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

Důvody:

Předem jde o otázku, zda se zákon ze dne 22. února 1934, čís. 34 sb. z. a n., týká i povinných. V § 4 zák. rozlišují se v podstatě dvě skupiny osob nezaměstnaných, a to: a) které dříve byly v zaměstnání podrobeném povinnému pojištění nemocenskému, b) které dříve provozovaly samostatnou výdělečnou činnost. Povinní uplatňují nárok na odklad exekuce, ježto prý náležejí ke skupině b), a bylo proto na nižších soudech, by zjistily, zda předpoklady druhého odstavce § 4 zák. jsou splněny, čili nic. U osob podle odstavce 2. stanoví zákon tyto podmínky: 1. aby provozovaly samostatnou výdělečnou činnost jakéhokoliv druhu; 2. že se této činnosti musely vzdáti pro hospodářské poměry; 3. nesmí mít příjem rovnající se příjmu uvedenému v odst. 1., t. j. příjem, jakého dosahují osoby zaměstnané v téže výdělečné činnosti, jako provozovaly osoby v odstavci 2. uvedené. Ač v rekursu přistoupivší věřitelky firmy Oskar S. bylo namítáno, že povinná Františka E-ová samostatně výdělečně činnou nikdy nebyla, nezabýval se rekursní soud touto námitkou a nezjistil dosti přesně, bylo-li této podmínce vyhověno čili nic. Rekursní soud spokojil se s obsahem vyžádaných informací od obchodního gremia, městského úřadu a okresního úřadu v H. Z dopisu okresního úřadu jest zjevno, že povinní živnost u okresního úřadu neodhlásili. Toho však nebylo třeba k nabytí výhod podle zákona čís. 34/1934, ježto zákon nevyžaduje formální vzdání se živnostenského oprávnění, nýbrž jen faktické vzdání se výdělečné činnosti, dosud provozované. V tomto směru odporují si však sdělení jednak obchodního gremia, jednak městského úřadu v H., ježto podle sdělení gremia povinní se »obchodu vzdali« v roce 1932 následkem krise v textilním průmyslu a od té doby »neprovozují žádný obchod,« kdežto městský úřad oznamuje, že »Adolf E. se svou manželkou Františkou má obchod« a že »rozsah

dnešního obchodu nemůže jim poskytnouti dostatečný výdělek ani na nejnnutnější životní potřeby». První soud o návrhu dlužníků nekonal šetření a úřední sdělení svrchu uvedená — jak dovozeno — nepostačují k řešení otázky, zda se dlužníci vzdali své dosavadní výdělečné činnosti, čili nic, a jestliže se jí nevzdali, zda nemají aspoň příjem, rovnající se příjmu uvedenému v odst. (1) zák. Skutkový podklad pro řešení těchto otázek bude třeba zjistiti a bude při tom také uvážiti, jaký význam pro posouzení otázky příjmů povinných má zjištěná hodnota jejich nemovitosti a z ní povinným plynoucí nájemné z pronajatých místností. Bylo proto již z důvodu vadnosti, postihujícího i řízení prvního soudu, usnesení obou nižších soudů zrušiti a věc vrátiti prvnímu soudu k doplnění řízení a novému rozhodnutí. Bude na prvním soudě, by vyslechna dlužníka a vymáhající věřitele firmu Oskar S. a okresní záložnu hospodářskou v H. (§ 45 třetí odstavec ex. ř.) provedl šetření v naznačených směrech nutné a učinil potřebná skutková zjištění (viz obdobné ustanovení § 6 (1) zák. čís. 33/1924).

Okresní záložna hospodářská v H. vedla proti povinným exekuci nucenou dražbou jejich nemovitostí k vydobytí úrokové pohledávky 2.762 Kč na základě rozsudku okresního soudu v H. z 23. června 1933. Z tohoto rozsudku je patrné, že jde o úroky splatné v době od 1. ledna 1931 do 31. prosince 1932, takže tu nedopadá předpis § 2 c) zák. č. 34/1934, podle něhož neplatí ustanovení tohoto zákona o pohledávkách, které proti dlužníkovi vznikly po dni, kterého zákon nabyt účinnosti, t. j. 28. února 1934. Ovšem byly uvedeným rozsudkem žalobkyni přisouzeny mimo částku 2.762 Kč i 7½ % úroky od 1. července 1933 až do zaplacení jdoucí, avšak exekuce nebyla vedena k vydobytí těchto úroků jako samostatné pohledávky, nýbrž k vydobytí pohledávky 2.762 Kč, jejíž pouhé příslušenství tvoří další 7½ % úroky, jak byly uvedeny. Při posouzení povahy pohledávky a tedy i posouzení, zda jde o zákonnou výjimku podle § 2 c) zákona, rozhoduje však jen hlavní pohledávka, nikoliv též její příslušenství, a sejde jen na tom, zda a kdy byl u hlavní pohledávky vytvořen skutkový základ, který jest právním důvodem oné pohledávky.

Čís. 14019.

Domáháno-li se touž žalobou podle § 35 ex. ř. nepřipustnosti exekuce k vydobytí několika samostatných nároků, třebaže z téhož exekučního titulu, jest přípustnost opravných prostředků pro každý z vymáhaných nároků posuzovati zvláště.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1934, R I 1145/34.)

Procesní soud první stolice vyhověl námitkám žalobkyně, že nárok žalované strany z usnesení okresního soudu ze dne 17. dubna 1932 uplatňovaný exekučně skutečnostmi z doby po vzniku exekučního